Lietas Nr. 11250007115
Lietas arhīva Nr. K19-0101-15

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Kuldīgā 2015.gada 6.februārī

Kuldīgas rajona tiesa
šādā sastāvā: tiesnese Liena Jansone
ar tiesas sēžu sekretāri Guna Bredovska
piedaloties prokurorei Dacei Kronbergai

izskatīja atklātā tiesas sēdē neatliekamības kārtībā saņemto krimināllietu, **/pers. A/, personas kods /personas kods/, apsūdzībā pēc Krimināllikuma 262.panta otrās daļas.**

Izskatot lietu, tiesa

k o n s t a t ē j a

/pers. A/ vadīja transporta līdzekli, būdams alkoholisko dzērienu iespaidā un bez transportlīdzekļa vadīšanas tiesībām (transportlīdzekļa vadīšanas tiesības likumā noteiktā kārtībā nav iegūtas), un proti:
2015.gada 17.janvārī ap plkst.21.24 /pers. A/, būdams alkohola ietekmē (minimālā alkohola koncentrācija izelpā 1,87 promiles), bez transportlīdzekļa vadīšanas tiesībām, kuras noteiktā kārtā nav iegūtas, vadīja automašīnu Mazda 323F ar valsts reģistrācijas numura zīmi /TL numurs/, Kuldīgā, pa Jelgavas ielu, virzienā no Stacijas ielas virzienā uz Skrundas ielu,, kur viņu aizturēja policijas darbinieks.

Ar savu rīcību /pers. A/ pārkāpa Latvijas Republikas Ministru kabineta 2004.gada 29.jūnija noteikumu Nr.571 „Ceļu satiksmes noteikumi" 39.1.1.punktu, kas nosaka, ka vadītājiem, kuriem mehānisko transportlīdzekļu vadīšanas stāžs ir mazāks par diviem gadiem, aizliegts vadīt transportlīdzekli, ja alkohola koncentrācija asinīs pārsniedz 0,2 promiles un 39.4 punktu, kas aizliedz vadīt transportlīdzekli, ja nav atbilstošas kategorijas transportlīdzekļu vadīšanas tiesības.

Ar savām darbībām /pers. A/ ir izdarījis noziedzīgu nodarījumu, kāds paredzēts Krimināllikuma 262.panta otrajā daļā.

Apsūdzētais /pers. A/ tiesas sēdē savu vainu apsūdzībā pēc Krimināllikuma 262. panta otrās daļas atzina pilnībā, t.i., pilnībā atzina apsūdzībā norādītos faktiskos apstākļus, to juridisko kvalifikāciju. Apsūdzētais nožēloja izdarīto, izteica lūgumu un piekrita neizdarīt pierādījumu pārbaudi tiesas izmeklēšanā, pilnībā apzinādamies pierādījumu pārbaudes neizdarīšanas procesuālo būtību un sekas, ka šajā apsūdzībā spriedums ir pārsūdzams tikai daļā par tiesas piespriesto sodu vai sakarā ar pieļautiem procesa pārkāpumiem, kas viņam tiesas izmeklēšanā izskaidrots.

Ņemot vērā apsūdzētā attieksmi pret izvirzīto apsūdzību un prokurores iztiesāšanā izteikto viedokli, saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 499.panta pirmās daļas nosacījumiem tiesa nolēma neizdarīt pierādījumu pārbaudi tiesas izmeklēšanā, jo apsūdzētais pilnīgi atzīst sevi par vainīgu viņam izvirzītajā apsūdzībā, tiesai, iepazīstoties ar lietas materiāliem, nav šaubu par apsūdzētā /pers. A/ vainīgumu viņam izvirzītās apsūdzības apjomā pēc Krimināllikuma 262.panta otrās daļas un apsūdzētais piekrīt pierādījumu pārbaudes neizdarīšanai tiesas izmeklēšanā.

Tiesa uzskata, ka /pers. A/ vaina apsūdzībā pēc Krimināllikuma 262.panta otrās daļas – transporta līdzekļa vadīšana alkoholisko dzērienu iespaidā, bez transportlīdzekļa vadīšanas tiesībām (transportlīdzekļa vadīšanas tiesības noteiktā kārtībā nav iegūtas) ar lietas materiāliem ir pierādīta pilnīgi, viņa izdarītais noziedzīgais nodarījums ir kvalificējams pēc Krimināllikuma 262.panta otrās daļas un par šī noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu /pers. A/ ir sodāms.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 527.panta trešo daļu pierādījumu analīze un uzskaitījums attiecībā uz noziedzīga nodarījuma kvalifikāciju spriedumā netiek norādīts.

No lietas materiāliem redzams, ka apsūdzētais /pers. A/ dzimis /datums/, 9 klašu izglītība, neprecējies (lietas 30.lapa), agrāk sodīts – 2010.gada 29.aprīlī ar Kuldīgas rajona prokuratūras prokurora priekšrakstu par sodu pēc Krimināllikuma 262.panta otrās daļas ar piespiedu darbu uz 100 stundām, atņemot transportlīdzekļu vadīšanas tiesības uz 2 gadiem (lietas 33.-34.lapa), piespiedu darbs nostrādāts 2010.gada 8.jūnijā (lietas 37.lapa), sodāmība dzēsta, pēdējā gada laikā nav administratīvi sodīts (lietas 38.lapa). Tiesas sēdē apsūdzētais paskaidroja ka viņa apgādībā nepilngadīgu personu nav. Pēc apsūdzētā teiktā /pers. A/ strādā mežā par palīgstrādnieku, darbu uzsācis nedēļu atpakaļ un viņa prognozējamie ienākumi ir valstī noteiktās minimālās darba algas apmērā. Bez tam apsūdzētais paskaidroja, ka viņam nav nekādu veselības problēmu, kas liegtu viņam izciest sodu, tostarp piespiedu darba sodu.

Nosakot soda veidu un mēru, tiesa, saskaņā ar Krimināllikuma 35. un 46.pantu, ņem vērā noziedzīgā nodarījumu izdarīšanas apstākļus, motīvus, nodarīto kaitējumu, apsūdzētā personību, atbildību mīkstinošus un pastiprinošus apstākļus.

Saskaņā ar Krimināllikuma 7.panta otro daļu, apsūdzētā izdarītais noziedzīgais nodarījums pēc Krimināllikuma 262.panta otrās daļas klasificējas kā mazāk smags noziegums, par kuru paredzēta atbildība brīvības atņemšanas, īslaicīgas brīvības atņemšanas, piespiedu darbu vai naudas soda veidā, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz laiku līdz pieciem gadiem, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas. Nodarījums izdarīts ar nodomu, apsūdzētajam apzinoties, ka viņam nav atbilstošas kategorijas transportlīdzekļa vadīšanas tiesību un viņš atrodas alkohola reibuma stāvoklī. Tādejādi tika apdraudēti pārējie satiksmes dalībnieki. Materiāls kaitējums nav nodarīts.

Krimināllikuma 47.panta pirmās daļas 1.punkts paredz atbildību mīkstinošu apstākli, ja noziedzīgā nodarījuma izdarītājs pieteicies par vainīgu, vaļsirdīgi atzinies un nožēlojis izdarīto. Pēc likuma jēgas šo apstākli par atbildību mīkstinošu var atzīt, ja pastāv visu triju likumā norādīto darbību kopums, bet šajā kriminālprocesā nav konstatēta noziedzīga nodarījuma izdarītāja pieteikšanās par vainīgu. Tomēr apstākli, ka apsūdzētais vaļsirdīgi atzinies izdarītajā noziedzīgajā nodarījumā un izdarīto nožēlojis, tiesa uzskata par iespējamu atzīt kā atbildību mīkstinošu apstākli saskaņā ar Krimināllikuma 47.panta otrajā daļā paredzēto.

Atbildību pastiprinošus apstākļus, saskaņā ar Krimināllikuma 48.pantu tiesa nekonstatē.

Nosakot soda veidu un apmēru apsūdzētajam /pers. A/, tiesa izvērtēja prokurores viedokli par piespiedu darba noteikšanu 200 stundu apmērā, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz četriem gadiem, nepiemērojot mantas konfiskāciju, jo apsūdzētais nav īpašnieks transportlīdzeklim, ar kuru izdarīts noziedzīgais nodarījums pret satiksmes drošību. Prokurores viedoklim pretargumentus neizteica apsūdzētais, kurš savu aizstāvību tiesas sēdē īstenoja pats.

Izvērtējot visu minēto un Krimināllikuma 262.panta otrās daļas soda sankcijā paredzētos soda veidus par šo noziedzīgo nodarījumu, lai sasniegtu soda mērķi, kas ir aizsargāt sabiedrības drošību, atjaunot taisnīgumu, sodīt vainīgo par izdarīto noziedzīgo nodarījumu, resocializēt sodīto personu un panākt, lai notiesātais un citas personas pildītu likumus un atturētos no noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas, tiesa atzīst, ka šajā kriminālprocesā apsūdzētajam /pers. A/ nosakāms Krimināllikuma 262.panta otrās daļas soda sankcijā paredzētais sods – piespiedu darbs.

Saskaņā ar Krimināllikuma 40.panta pirmo daļu piespiedu darbs ir piespiedu iesaistīšana sabiedrībai nepieciešamajos darbos, ko notiesātais izcieš kā sodu, veicot dzīves vietas apvidū piespiedu darba izpildes institūcijas noteiktos darbus no pamatdarba vai mācībām brīvajā laikā un bez atlīdzības.

Piespiedu darbu tiesa atzīst par efektīvu, audzinošu un atbilstošu sodu apsūdzētajam /pers. A/. Tiesas izraudzītā soda veida piemērošanai nav objektīvu šķēršļu, jo apsūdzētais ir darba spējīga persona, fiziski vesels, ko viņš apliecināja tiesas sēdē. Piespiedu darbu kā sodu tiesa atzīst par atbilstošu izskatāmā izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturam. Piespiedu darbs ir otrs vieglākais pamatsods, tas ir mazāk personas brīvību ierobežojošs, tajā pašā laikā tas ir pietiekami reāli izjūtams sods ar soda publiskuma elementu, lai sasniegtu spriedumā no likuma atreferēto kriminālsoda mērķi.

Krimināllikuma 262.panta otrās daļas soda sankcijā paredzētā naudas soda piemērošanai tiesa nekonstatē Krimināllikuma 41.panta ceturtajā daļā izvirzītos kritērijus apsūdzētā mantiskajam stāvoklim. Līdz ar to, tiesa atzīst, ka izskatāmajā kriminālprocesā apsūdzētajam naudas sods nav piemērojams.

Savukārt brīvības atņemšanas sodu tiesa novērtē kā pārāk bargu izskatāmā noziedzīgā nodarījuma raksturam savstarpējā sakarībā ar apsūdzētā personību. Turklāt, saskaņā ar Krimināllikuma 46.panta ceturtajā daļā noteikto, brīvības atņemšanas sods par mazāk smagu noziegumu piemērojams tikai tajos gadījumos, ja soda mērķis nav sasniedzams, nosakot kādu no soda sankcijā paredzētajiem vieglāka soda veidiem.

Nosakot piemērojamā soda – piespiedu darbi mēru, tiesa ņem vērā arī apstākli, ka izskatāmais noziedzīgais nodarījums apsūdzībā pēc Krimināllikuma 262.panta otrās daļas ir izdarīts ar alkohola reibuma pakāpi – 1.87 promiles, kas ievērojami pārsniedz likumā noteiktā alkohola reibuma robežas (0,2 un 0,5 promiles), kādās ir atļauta transportlīdzekļa vadīšana personām, kurām ir likumā noteiktajā kārtībā iegūtas tam nepieciešamās tiesības, kā arī apstākli, ka apsūdzētais transportlīdzekli ir vadījis pa Kuldīgas pilsētu, t.i., blīvi apdzīvotā teritorijā, un tādēļ uzskata, ka piemērojamais sods – piespiedu darbi, kā arī piemērojamais papildsods – tiesību ierobežošana, nav nosakāmi pietuvināti šī soda veida minimālajam apmēram.

Tiesa atzīst, ka apsūdzētajam /pers. A/ ir piemērojams Krimināllikuma 262.panta otrās daļas soda sankcijā obligāti noteiktais papildsods – transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšana, kas reāli izpaužas arī kā liegums iegūt transportlīdzekļa vadīšanas tiesības, jo /pers. A/ tiesības noteiktā kārtībā nav ieguvis.

Tiesa atzīst, ka izskatāmajā lietā apsūdzētajam nav piemērojams Krimināllikuma 262.panta sankcijā alternatīvi piemērot paredzētais papildsods – mantas konfiskācija, kas būtu daļēja mantas konfiskācija saskaņā ar Krimināllikuma 42.panta trešo daļu, kura attiecināma uz transportlīdzekli, ar kuru izdarīts noziegums ceļu satiksmē, jo transporta līdzeklis nepieder apsūdzētajam (lietas 20.-21. lapa).

2005.gada 11. janvāra Ministru Kabineta noteikumu Nr. 15 „Kārtība, kādā nosakāma alkohola koncentrācija izelpotajā gaisā un konstatējams narkotisko vai citu apreibinošo vielu iespaids" 11. punkts nosaka, ka, ja saskaņā ar veiktajiem mērījumiem alkohola koncentrācija izelpotajā gaisā ir vienāda vai lielāka nekā Ceļu satiksmes likumā noteiktā alkohola koncentrācija asinīs, kuru sasniedzot aizliegts vadīt transportlīdzekli, pārbaudes izdevumus 15,65 *euro* apmērā sedz transportlīdzekļa vadītājs. Apsūdzētais tiesas sēdē paskaidroja, ka nav veicis šo procesuālo izdevumu apmaksu.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 367. panta pirmās daļas 8. punktu transportlīdzekļa vadītāja pārbaudes izdevumi atzīstami par procesuāliem izdevumiem, kas piedzenami no apsūdzētā.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 529.panta 2.punktu /pers. A/ procesuālo izdevumu atlīdzināšanas labprātīgas izpildes termiņš ir nosakāms 30 (trīsdesmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

/pers. A/ drošības līdzeklis nav piemērots.

Pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 511. pantu, 512. pantu, tiesa

n o s p r i e d a

/pers. A/ atzīt par vainīgu noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, kāds paredzēts Krimināllikuma 262.panta otrajā daļā, un sodīt ar piespiedu darbu uz 200 (divi simti) stundām, atņemot visa veida transporta līdzekļa vadīšanas tiesības uz 4 (četriem) gadiem.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, procesuālos izdevumus par labu Valsts policijai EUR 15,65 (piecpadsmit eiro un 65 eiro centi), nosakot termiņu labprātīgai šo izmaksu segšanai 30 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt vai protestēt tikai daļā par piemēroto sodu vai sakarā ar pieļautajiem procesuālajiem pārkāpumiem 10 dienu laikā no pilna sprieduma pieejamības dienas apelācijas kārtībā Kurzemes apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģijai, sūdzību vai protestu iesniedzot Kuldīgas rajona tiesā.

Tiesnese L.Jansone